

Zpráva o výsledku stranického šetření

s.prof.dr.Emilem Holasem, bývalým členem OV KSČ

Osobní údaje

s.prof.dr.Emil Holas se narodil 19.5.1917. Pochází z dělnické rodiny, bytem v Olomouci. Je profesorem filosofické fakulty University Palackého v Olomouci.

Členem KSČ od 14.5.1945.

Výsledek šetření:

Z třinácti příloh, které se skládají z opisů, osobních diskusních příspěvků s.prof.Holase pronesených na konferencích, plénech OV KSČ, schůzích ideologické komise, výpovědí spolupracovníků z řad komunistů Palackého University a z materiálů, na jejichž tvorbě se s.Holas podílel, a ze ztížení na jeho činnost vyplývá, že prof.dr.Holas:

se svými názory přihlásil k pravicově oportunistickým silám a přímo napomáhal k posilování jejich pozic jednak přímo v OV KSČ a na UP,

čímž porušil stanovy strany v oblasti povinností a práv, stať I., bod 2, odst. d, e.

Dokladem toho byl např.aktiv redaktorů a novinářů v Hrubé Vodě - kde byl delegován POV KSČ. Na aktivu vystoupil z pravicových pozic, což bylo předmětem stížností některých účastníků na OV KSČ.

Jako člen OV a předseda ideologické komise jeenal v rozporu s oficiální linií strany a zneužíval delegačenky k rozšiřování a prosazování vlastních názorů ba usnesení a stanoviska stranických orgánů, čímž porušil stanovy strany ve statí II I., bod e, odst.a/.

Postoj s.Holase je patrný i z dalších skutečností, jako např.z t obo, že vyzýval členy KSČ na lékařské fakultě v tom smyslu,aby se seznámili s článkem sovětského fyzika Sacharova, který hrubě a urážlivě pomlouvá poměry v SSSR.

Také na plenární schůzi ZO čl.1 na lékařské fakultě odmítl referovat na plánované téma a předčítal celý projev bývalého tajemníka ÚV KSČ s.Mlynáře / pronesený na II. mimořádné okresní konferenci v Olomouci/.

Na veřejné schůzi KSČ na filosofické fakultě UP dne 22.1.1969 doporučoval,aby katedra marxí-leninismu dala všem k dispozici stať akademika Sacharova publikovanou ve zvláštním zpravodajství ze zahraničí.

O názorech s.prof.Holase svědčí mimo jiné také výrok přenesený na čl.schůzi na filosofické fakultě,kde začínal komentovat listopadovou rezoluci ÚV slovy v tom smyslu, že " byl po prvním přečtení rezoluce velmi otřesen a že myslel, že ze situace není východisko".

Tento výrok svědčí o tom, že s. Holas zřejmě vůbec nevzal v úvahu ani květnovou rezoluci ÚV KSČ z r. 1968, kde bylo zaujato jednoznačné stanovisko k pravicovému nebezpečí a k protisocialistickým silám.

Dne 20.12.1968 se uskutečnilo zasedání ideologické komise, jejíž průběh s. prof. Holas řídil.

Ideologická komise se obrátila na POV KSČ / citace je doslovná/.

- a) " Aby zaujalo stanovisko k organizaci aktivu k 25. výročí podepsání čs.- sovětské smlouvy / byly porušeny stanovy strany, je to případ pro disciplinární komisi/ a zejména k vystoupení s. Hruškoviče, který se ve svém referátu velmi rozbázel s usnesením pléna ÚV a k uspořádání aktivu, který byl uspořádán na půdě ozbrojených složek útvarových stranických organizací.
- b) " Informační středisko neplní svou funkci tak, jak by mělo plnit. Publikace referátů Iněry a Bilaka s takovým komentářem, že vznikl dojem, že jde o oficiální stanoviska ÚV KSČ. Jestliže byly publikovány příspěvky Iněry a Bilaka, měl být publikován i referát s. Smrkovského v Přerově, popř. i jiné příspěvky, které jsou jiné povahy, než vystoupení Iněry a Bilaka, která se značně rozcházejí s usnesením listopadového pléna ÚV KSČ."

I když se s. prof. Holas hlásil k politice strany, demagogickým způsobem si vysvětloval otázky demokratického centralismu, proletářského internacionalismu a další otázky marx-leninské ideologie, citoval Lenina a Stalina, ovšem vždy na obranu pravicových sil a protisovětských a protisocialistických tendencí.

Důkazem toho byla jeho vystoupení na plénech ÚV KSČ a okresních stranických konferencích.

Vzhledem k tomu, že původem, delší členství ve straně a s přihlédnutím k celkovému intelektu s. prof. Holase nelze předpokládat, že nesprávná orientace stanovisek k politické situaci vznikla po lednu 1968. Vychází z neznalosti marxistické filosofie a cílů mezinárodního komunistického a revolučního hnutí.

Nehledě k tomu, že jako člen pléna ÚV KSČ a předseda ideologické komise měl k dispozici všechny informace stranických orgánů, svými vystoupeními dokázal, že se orientoval zprávami rozšiřovanými ilegálně, nebo šeptanými v kulárech.

Jako člen pléna ÚV KSČ posiloval na jednáních pozice pravicově oportunistických živlů, jako vysokoškolský pracovník napomáhal svými názory dezorientovat studenty, jako komunista porušoval stranickou kázeň a nehájil politiku strany u pozic marx-leninské ideologie. tímto svým jednáním porušoval stanovy strany, oslaboval její akceschopnost a přímo se podílel na zpomalování konsolidačního procesu v okrese Olomouc.

Souhrnu prof. Holasovi byla dána možnost, aby znovu posoudil svoje nesprávné názory a pochopil, že ÚV KSČ jde o konsolidaci poměrů jak v KSČ, tak i v naší socialistické společnosti.

s.prof.Holas setrval na svých negatiivních stanoviscích a odmítl provést sebekritiku.

Rovněž na plénu vystoupil ke své osobě nesebekriticky. Po jeho vystoupení řada členů OV KSČ dokazovala s.prof.Holasovi jeho vinu v porušení stranické kázně na konkrétních příkladech a požadovali, aby podal další vysvětlení.

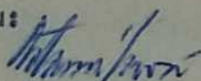
S.prof.Holas se závěrečného slova, které mu bylo uděleno, vzdal.

Vzhledem k jeho závažným politickým postojům uznal okresní výbor KSČ prof.Holasa vinným a vyloučil jej z řad členů KSČ, OV KSČ uložil komunistům z vedení UP zvážit jeho další zařazení ve výchovném působení mezi mládeží.

Toto hodnocení bylo s prof.Holasem projednáno rektorem University Palackého za přítomnosti prorektorů a tajemníka OV KSČ s.doc.JUDr.Vítka dne 10.6.1970.

Výpis proveden z Informátora OV KSČ v Olomouci

Za správnost výpisu:

vyřizováno Holasem 17

FILOSOFICKÁ FAKULTA UNIVERSITY PALACKÉHO V OLOMOUCI

Křižkovského 10 - Telefon 2444

Čís.: 283/70

Olomouc dne 21.ledna 1970

Vážený soudruh

prof.MUDr.František G a z á r e k, CSc.
rektor University Palackého

O l o m o u c

Věc: hodnocení prof.dr. Emila H o l a s e, DrSc.

Prof.dr. Emil H o l a s, narozený 19.5.1917, bytem Olomouc, Mozartova ul.č.10, je vedoucím katedry psychologie na filosofické fakultě UP v Olomouci.

Prof. Holas byl hodnocen jako člen OV KSČ a vedoucí ideologické komise OV KSČ na plenárním zasedání OV KSČ dne 14.11.1969 a vyloučen z řad KSČ. Ve zprávě o výsledku stranického šetření se mj. říká, že "se svými názory se přihlásil k pravicově oportunistickým silám a přímo napomáhal k posilování jejich pozic přímo v OV KSČ a na UP" (Informátor OV KSČ, 1969, č.9, s. 12-15). V závěru usnesení OV KSČ se ukládá komunistům z vedení UP "zvážit jeho další zařazení ve výchovném působení mezi mládeží".

Prof. Holas pochází z dělnické rodiny. Za války byl v koncentračním táboře a od 14.5.1945 byl členem KSČ. Do r.1968 se projevoval jako přesvědčený komunista a marxista ve stranických i státních funkcích, ve výuce i ve vědecké práci. Vybudoval katedru psychologie na filosofické fakultě a vytvořil z ní významné pedagogické a vědecké centrum. Je pracovitý a má vědeckou autoritu. V československé psychologii je znám jako jeden z těch, kteří se orientovali na výsledky sovětské psychologie. Přes jeho nesprávný postoj a vývoj v létech 1968 a 1969 může být velmi platný ve vědecké práci na katedře jako vedoucí vědeckého týmu a konzultant mladších vědeckých a učitelských sil. Jeho kvalifikace je potřebná i pro rozvinutí spolupráce

Čís.:

Olomouc dne

se Severočeským hnědouhelným revírem, kde by vedl kolektiv pracujících v oblasti sociální psychologie. V současné době by jeho odchod narušil jak růst pracovníků katedry, tak i kompetenci katedry vést habilitační a kandidátské řízení apod. To by poškodilo i zájmy fakulty. Na druhé straně by poškodilo politickou práci na fakultě, kdyby zůstal ve vedoucí funkci na fakultě a působil jako učitel mezi studenty.

Opatření:

- 1) Odvolat okamžitě prof.dr. Emila Holase z vědecké rady filosofické fakulty UP
- 2) Odvolat prof.dr. E.Holase z funkce vedoucího katedry psychologie k 28.2.1970
- 3) Zbavit prof.dr. E.Holase pedagogického působení mezi posluchači a pověřit jej funkcí vedoucího vědeckého kabinetu a výkonem profesorské funkce při přípravě mladších vědeckých a učitelských sil.

Hodnocení a opatření projednal výbor ZO KSČ filosofické fakulty dne 21.ledna 1970 - schváleno.

Hodnocení a opatření projednal děkan fakulty s prof.dr. E.Holase dne 20.ledna 1970. - Prof.dr. Emil Holas s návrhem vyjádřil souhlas.

Prof. PhDr.

Dimitr Krandžalov
Dimitr Krandžalov,
děkan

Dohoda o rozvázání pracovního poměru

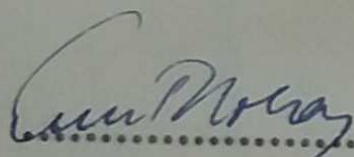
Rektorát University Palackého v Olomouci, Křižkovského 10 a
m.ř.prof.PhDr.Emil Holas,DrSc., nar. 19.5.1917 ve Skalici, bytem v Olomouci,
Mozartova č.10 se dohodli na rozvázání pracovního poměru

d o h o d o u .

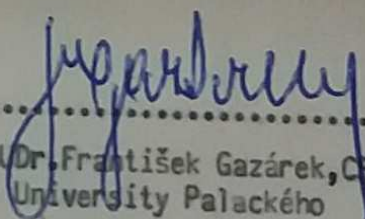
Pracovní poměr skončí dnem 30.června 1970, do té doby bude vybrána i alikvotní část dovolené, která pracovníkovi náleží.

Tato dohoda se opírá o ustanovení § 42, odst.1 a § 43, odst.1 zákoníku práce č.65/1965 Sb..

Tato dohoda se uzavírá s tím, že vedení školy vyvine veškeré úsilí, aby s.m.ř. prof.Emil Holas,DrSc. mohl nastoupit včas na nové místo odpovídající jeho kvalifikaci, na němž by mohl pokračovat ve své práci.

.....

m.ř.prof.Emil Holas,DrSc.

.....
prof.M.Dr.František Gazárek,CSc.
rektor University Palackého

V Olomouci dne 31.3.1970

V Olomouci, dne 23. dubna 1970.

Vážený soudruh
Prof. Dr. Frant. Gazárek, CSc,
rektor UP,
O l o m o u c

*Pozvat k osobnímu rozhovoru!
ne 24. IV. 70.*

Vaše Magnificence, vážený soudruhu rektore.

Jak je Vám známo, dne 10. února t.r. jsem se na Vás obrátil osobním dopisem, který byl krátkou úvahou o možnostech mého dalšího působení na UP po opatřeních, k nimž na universitě během ledna došlo. Protože jsem dne 6. února při osobním jednání se zast. ředitelem Dr. K. Adamovičem, CSc /Výzkumný ústav psychologie a patopsychologie dítěte v Bratislavě/ byl ujištěn, že jsou ochotni okamžitě mě přijmout na místo vědeckého pracovníka a že toto přijetí by mohlo být realizováno už k 1. březnu t.r., navrhoval jsem ve svém dopise, jímž jsem se na Vás obracel dne 10. února, rozvázání pracovního poměru vzájemnou dohodou ke dni, kdy bude rozhodnuto o mém přijetí na uvedeném Ústavu. Dr. Adamovič mě současně informoval, že i min. školství v Bratislavě s tímto mým přechodem zcela souhlasí.

Protože jsem ve věci svého dalšího postavení na UP do té doby nebyl nikým oficiálně informován, žádal jsem několikrát rozhovor s Vámi. Pro Vaše zaneprázdnění nemohlo k němu dojít, a proto jsem si dne 9. února vyžádal rozhovor s prorektorem doc. Lónem. Teprve od něho jsem se oficiálně dověděl, že už bylo rozhodnuto o mém odchodu z UP a že to bylo rozhodnutí přijaté téměř bez diskuse. Na můj dotaz o důvodech tohoto rozhodnutí mně sdělil, že na UP nemohu zůstat proto, že by studenti viděli ve mně mučedníka a v něm /t.j. v doc. Lónovi/ že by viděli zlosyna, který je původcem všeho, co se nyní na UP děje. Současně mne však ujistil, že to je opatření jen přechodné a že se po 2-3 letech věci zase budou hodnotit jinak, a dále že vedení UP nebude činit žádné další překážky ani mému pedagogickému, ani mému vědeckému působení, jen když to bude mimo Olomouc. Sám dále uvedl, že vedení UP bude s pomocí ministra jednat o mém přechodu na FF UJEP do Brna, pravděpodobně výměnou za někoho z Brna. Když jsem na to uvedl, že mám možnost být přijat na Výzk. ústavu v Bratislavě, zcela s tím souhlasil a ujistil mne podporou UP v této věci. Pod vlivem tohoto závěru jsem Vám pak adresoval svůj dopis ze dne 10. února.

Téhož dne mi konečně byl umožněn rozhovor s Vámi. V tomto rozhovoru jste mně potvrdil, že vedení UP podalo min. školství už 31. ledna návrh na rozvázání pracovního poměru se mnou, žádný důvod tohoto rozhodnutí mně však sdělen nebyl. Na můj dopis jste reagoval tak, že moje žádost je předčasná, že ještě o ničem není rozhodnuto, ale přesto náš rozhovor vyústil v závěr, že k rozvázání pracovního poměru by mohlo dojít, až bude rozhodnuto o datu mého nástupu v Bratislavě.

Protože vedení výzkumného ústavu mělo skutečný zájem o můj přechod do jejich výzkumného týmu, vypravili se dne 18. února Dr. Slovjaková, předsedkyně ZO KSS, a Dr. Pavlovkin, člen jejího výboru, do Olomouce, aby osobně získali všechny nutné informace a materiály o mně. Není mně známo, s kým jednali na OV KSČ v Olomouci. Jednali však také s Dr. A. Poláškem, CSc, předsedou stranické komise, který jim k jejich překvapení zprvu sdělil, že můj odchod z UP nepřichází v úvahu a že s ním nesouhlasí. Přesto však slíbil, že urychleně pošle do Bratislavy konečné stanovisko UP a stran. komise.

Dne 13. března jsem byl - podobně jako jiní - předvolán před užší vedení UP. V přítomnosti všech prorektorů, Dr. Poláška a Dr. Kotrlého jste se mne tázal, jak stojí moje věc s Bratislavou. Na to jsem odpověděl, že vše je na mrtvém bodě, protože z UP nebyly dosud odeslány žádné materiály o mně. Dr. Polášek tom zdůvodňoval složitostí jednání v různých komisích a slíbil, že stanovisko s kladným doporučením odešle dne 17. března, a to také učinil. Bylo mně přitom také naznačeno, že je nutno vše vyřídit urychleně tak, aby můj pracovní poměr mohl být rozvázán nejpozději ke dni 30. června t.r. Protože jsem byl znovu ujištěn, že vedení UP i stran. orgány budou můj přechod do Bratislavy plně podporovat, necítil jsem nutnost k tomu něco poznamenávat.

Dne 27. března jsem však byl osobním oddělením vyzván, abych podepsal dohodu o rozvázání pracovního poměru ke dni 30. června t.r. Žádal jsem, aby tato dohoda byla doložena podmínkou, že mezitím bude kladně vyřízeno mé přijetí

v Bratislavě. Podepsání takové dohody jste odmítl. Protože Vám na uzavření dohody zřejmě záleželo, dal jste mne ještě večer 27. března volat do bytu. Při tomto telefonickém hovoru jsme se oba shodli na doložce, že dohoda se uzavírá s tím, že vedení UP zajistí, aby prof. E. Holas mohl nastoupit jiné místo, od-povídající jeho kvalifikaci tak, aby mohl pokračovat v dosavadní práci." K to-mu jsem však poznamenal, že i takováto doložka může být zcela znehodnocena tím že české ministerstvo školství zasáhne přímo v Bratislavě v negativním smyslu. Slíbil jste, že i tuto věc projednáte, aby vše bylo jednoznačné.

Dne 2. dubna jste mne znovu pozval na rektorát, kde jste mne v krátkém rozhovoru ujistil, že ani vedení UP ani ministerstvo nebude činit mému přecho-du do Bratislavy žádné překážky a že ~~se~~ naopak budou všestranně věc podporo-vat. Pod vlivem tohoto ujištění jsem nakonec podepsal dohodu o vzájemném roz-vázání pracovního poměru k 30. červnu t.r., i když v její podmínce byla for-mulace "vedení UP zajistí, aby ..." nahrazena formulací "vedení školy vyvine veškeré úsilí, aby...". Věřil jsem všem Vaším ujištěním do té míry, že jsem už pokládal za malicherné a nedůstojné přít se o tak jemnou, i když velmi dů-ležitou změnu formulace v podmiňující doložce.

Podle informací Dr. K. Adamoviče, stanovisko komise, podepsané Dr. Po-láškem, skutečně došlo po 17. březnu, avšak mé pracovní hodnocení, vypracova-né děkanátem UP /aniž jsem se k němu mohl vyjádřit/, bylo odesláno později. Když však Dr. Adamovič asi 3. nebo 4. dubna znovu jednal o mém nástupu a zařa-zení do Výzk. ústavu ... se slovenským min. školství, bylo jim sděleno, že nic takového není možné, protože mezitím došlo k dohodě mezi českým a slovenským min. školství o nepřipustnosti takových přechodů a že jakékoliv jednání v této věci je zbytečné.

Rektorát PU si dále od děkanátu FF PU vyžádal podrobné zhodnocení mé ce-lé dosavadní práce právě pro potřebu Bratislavy. Z příkazu děkanátu bylo tako-vé zhodnocení vypracováno kolektivem mé katedry a bylo také beze změny akcepto-váno děkanátem FF PU. Je to jediné hodnocení mé práce, které mi bylo dáno k vyjádření a nese také můj souhlasný popis. Podle informací z děkanátu FF PU bylo toto hodnocení také doručeno Vašemu úřadu. Dr. Adamovič mně však ještě 21. dubna sdělil, že na jejich ústav žádné takové hodnocení nedošlo. Vzniká otázka: Bylo toto mé hodnocení, které jediné nese také můj podpis, odesláno do Bratislavy, a jestliže ano, komu bylo adresováno?

Všechny tyto okolnosti podstatně mění záležitost mého přechodu do Brati-slavy v rozporu se všemi předchozími ujištěními, která mně byla dána Vámi i Vaším kolegiem. Můj přechod do Bratislavy je takto znemožněn zřejmě zásahem českého min. školství v Bratislavě. Za těchto okolností nevidím žádné další možnosti, jak bych dále mohl pokračovat ve své dosavadní skoro dvacetileté práci jako teoretik obecné psychologie. Jestliže tento stav zůstane i nadále nezměněn, pak za těchto okolností naše vzájemná dohoda o rozvázání pracovního poměru ztrácí svou právní platnost, protože nejen že není plněna její podmín-ka formulována v závěrečné doložce, ale už nyní byly učiněny kroky, které jsou v rozporu s touto vzájemně dohodnutou podmínkou. Považoval jsem proto za svou povinnost, abych Vás podrobně o všech těchto okolnostech informoval.

S projevem úcty

E. Holas

P r a c o v n í   h o d n o c e n í

prof.dr. Emila H o l a s e , DrSc,
nar. 19.5.1917, ved. kat. psychologie
Filosofické fakulty UP
v Olomouci

Prof.dr.E.Holas působí na Filosofické fakultě UP v Olomouci od 1. září 1952. Předtím byl středoškolským profesorem na gymnásiu v Praze a v Ostravě, vedoucím prvního dělnického kursu v Horečkách u Frenštátu p.R. a profesorem pedagogického gymnásia v Ostravě. Na fakultě působil jako odborný asistent, na katedře pedagogiky a psychologie, v roce 1956 byl jmenován docentem, od r. 1959 je kandidátem psychologických věd. V témže roce byla zřízena samostatná katedra psychologie, jejímž vedoucím je dosud. V roce 1965 byl jmenován mimořádným profesorem, v r. 1969 dosáhl vědecké hodnosti doktor psychologických věd. Od r. 1963 je vedoucím Kabinetu pro pedagogickou psychologii.

Prof.dr.Holas zastával řadu významných funkcí na Filosofické fakultě. V letech 1955-56 byl proděkanem pro pedagogickou činnost, v letech 1958-61 děkanem. Od r. 1958 byl nepřetržitě členem vědecké rady fakulty. Zastával řadu stranických funkcí, v letech 1953-61 a 1963-68 byl členem ZV KSČ fakultní organizace a v letech 1953-56 byl jejím předsedou.

Z četných mimofakultních funkcí uvádím alespoň členství v Komisi pro psychologii při ČSAV, členství v ÚV Čsl. psychologické společnosti a její předsednictví 1963-65, členství ve vědeckém kolegiu pro pedagogiku a psychologii při ČSAV. Byl a je členem několika redakčních rad, členem obhajovací komise pro udělování vědeckých hodností v Praze a v Brně-Olomouci. Je členem mezinárodních psychologických organizací, zejména francouzské L'association des psychologues de la langue française.

Prof.dr. Holas přednášel řadu psychologických disciplín, postupem doby se specialisoval zejména na obecnou psychologii. Jeho přednášky a semináře mají vysokou úroveň, studenti si ho neobyčejně vážili, jak pro přátelský a lidský vztah, tak pro zásadovost, nekompromisnost, ideovou vyspělost a vysokou náročnost. Vypracoval pro pomoc posluchačům několik orientačních skript. Jeho přednášky a semináře jsou metodicky propracované a odborně postavené na stálém sledování světové literatury v oblasti obecné psychologie.

Po organizační stránce se prof.dr. Holas zasloužil o vybudování samostatné katedry psychologie i o zřízení Kabinetu pedagogické psychologie jako mezikatedrového výzkumného pracoviště s posláním aplikovat výsledky psychologie v pedagogické praxi. Jako vedoucí katedry vyniká prof.dr. Holas přátelským vztahem ke spolupracovníkům, kterým byl vždy rádce nejen po stránce odborné. Řídil práci katedry k jednotnému vědeckému úkolu - výsledkem byla řada prací členů katedry z oblasti psychologie myšlení. I při růstu katedry orientuje členy katedry na vědeckou práci. Prof.dr. Holas má zásluhu o zřízení odborného studia psychologie, které má dnes všech pět ročníků a jehož posluchači se uplatňují především v Severomoravském kraji. V širší organizační práci působil prof.dr. Holas jako recensent řady prací na doktorských, kandidátských a rigorosních, jako vedoucí aspirantů a pod. Jeho popularizační činnost v oblasti psychologie je značně rozsáhlá (přednášky, články, rozhlas atd.).

Ve vlastní publikační činnosti má k dnešnímu dni prof.dr. Holas více než 60 prací experimentálních i teoretických. Knižně vyšly: Schematický nárys VNČ člověka (1954), O kultuře myšlení, (1963), v tisku jsou Myšlení (ruk. 250 stran, Bratislava), Osvojování obecných poznatků a jejich aplikace (ruk. 550 str. ČSAV Praha), Chování, subjekt, psychika (250 str. ČSAV Praha). Ostatní publikace vycházely v různých odborných časopisech, i v zahraničí, zejména je to série článků v Acta UP, Ped-Psych., I-IV Sborník prací o zobecňování.

Prof.dr. Holas patří k předním psychologům v naší republice. Jak svou pedagogickou, tak i organizační a vlastní vědeckou činností značně přispěl k pokroku v naší psychologii. Na olomoucké universitě vybudoval centrum psychologického vzdělávání i středisko psychologické vědecké práce. Lze předpokládat, že jeho další vědecká činnost bude dalším velkým přínosem pro psychologii.

Toto pracovní hodnocení bylo projednáno s vedoucím stranické skupiny na katedře psychologie a s úsekovým důvěrníkem ROH.

V Olomouci dne 1.dubna 1970

Miloslav Homola
PhDr. Miloslav Homola, CSc.,
zást. ved. a tajemník
katedry psychologie

*Publikován v Rozpravách
2/4/70 E. M. Polas*

Vážený soudruh
Prof. Dr. Prant. Gazárek, CSc,
rektor UP, O l o m o u c

Vaše magnificence, vážený soudruhu rektore.

Odvolávám se na svůj poslední dopis ze dne 23. dubna tr., v němž jsem Vám vylíčil celou historii své záležitosti, pokud jde o otázku mé další existence. Obsah tohoto dopisu jste se mnou osobně projednal hned 24. dubna, kdy jste sám došel k závěru, že jestliže by se situace nezměnila, že bychom se museli znovu dohodnout. V tom smyslu se na Vás nyní obracím tímto dalším svým dopisem.

Dne 26. května mně dr. Rezutka, tajemník Ústavu dětské psychologie a patopsychologie v Bratislavě, telefonicky sdělil, že slovenské ministerstvo školství nesouhlasí s mým přechodem na tento ústav. Toto stanovisko bylo ústavu sděleno opět jen telefonicky. Žádné písemné sdělení a zdůvodnění tohoto negativního stanoviska ústavu dosud doručeno nebylo, a proto ani já jsem od Ústavu dosud neobdržel žádné písemné sdělení v této věci, protože Ústav žádá napřed písemné sdělení ministerstva.

K tomu podotýkám, že jsem se se svými dotazy neomezil jen na jedno pracoviště. Různými písemnými dotazy i ústními v Bratislavě, Košicích, Brně i v Praze jsem zjistil, že by bylo k dispozici dostatek míst, kde by mě rádi přijali a kde bych mohl pokračovat ve své práci, situace je však všude stejná. Zákaz přijímání nových pracovníků znemožňuje můj přechod na jakékoli jiné vědecké nebo aspoň polovědecké pracoviště. I když mně nikdy nebylo oficiálně zdůvodněno, proč mám z UP odejít, vyvinul jsem sám všemožné úsilí, abych mohl uplatnit někde jinde, abych nevyvolával zbytečné komplikace. I když podle ústavy ČSSR je každému zaručeno právo na práci, vyznělo všechno moje úsilí dosud na prázdno. Proto se na Vás znovu obracím tímto dopisem, v němž Vám navrhuji několik alternativních řešení.

Protože dohoda uzavřena o rozvázání pracovního poměru ke dni 30. 6. tr. byla vázána určitou doplňující klauzulí, které nebyla splněna, nemohu během června nastoupit alikvotní část dovolené, jak dohoda stanovila, a to tím spíše nikoli, protože přijímací a státní závěrečné zkoušky kladou na mne ještě řadu povinností, v nichž mne dosud nikdo nemůže zastoupit, a proto se i nadále považují za zaměstnance UP. Pro usnadnění situace pro Vás i pro sebe navrhuji Vám tato alternativní řešení.

1. Není mně znám žádný důvod, proč bych nemohl dále zůstat na UP aspoň jako vědecký pracovník pověřený řízením vědeckého výzkumu aspoň v psychologickém kabinetu. To byl původní návrh, který mně byl předložen už 4. ledna děkanem FF prof. Krandžalovem, který mne na můj dotaz i v přítomnosti několika dalších osob ujistil, že toto řešení bylo projednáno s Vami i s předsedou stranické komise doc. A. Poláškem a že s ním souhlasíte. Nejsou mně známy důvody, proč toto původně navrhované řešení bylo později změněno v tak odlišném směru. Mým odchodem z katedry psychologie bude celý výzkum vystaven při nejmenším značné stagnaci, ne-li přímo ohrožení.

2. Jestliže by takové řešení bylo i nadále nerealizovatelné, pak se na Vás obracím se žádostí o udělení placené tvůrčí dovolené na dobu jednoho roku. Taková tvůrčí dovolená byla některým pracovníkům udělena už i dříve. Zdá se mi, že po 18 letech intenzivní práce na UP, která byla vždy po všech stránkách hodnocena jen pozitivně, mám snad určitý nárok na udělení takové tvůrčí dovolené. Pokládám přitom za samozřejmé, že bych předložil podrobný pracovní plán a po jejím ukončení i pracovní výsledky.

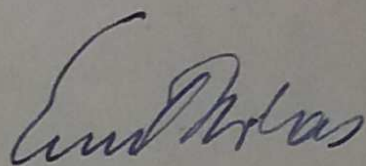
Obě navrhované alternativy jsou zcela ve Vaší kompetenci podle zákona. Jestliže by vám nějaká jiná moc bránila v přijetí jedné z obou alternativ, pak mi nezbyvá nic jiného, než abych Vás požádal, abyste celou mou záležitost předložil k rozhodnutí kompetentnímu federálnímu orgánu, po případě generálnímu prokuratuře. Musím znovu opakovat, že mi jsou zcela nepochopitelné důvody, proč vedení UP považovalo za nutné přistupovat k takovým řešením, která jsou v rozporu se všemi oficiálními prohlášeními o nepřipustnosti směřování stranických záležitostí se záležitostmi zaměstnaneckými. V mém případě je to nepochopitelné tím spíše, že rozhodnutí OV KSČ v Olomouci o mém vyloučení ze

strany dosud nebylo potvrzeno KV KSČ, takže já sám nemám žádný písemný doklad, který by mi dával možnost odvolat se proti dosavadnímu rozhodnutí.

Já sám jsem myslím prokázal dostatek ochoty a úsilí při hledání nového místa. Protože všechny mé snahy ztroskotaly na stanoviscích a rozhodnutích různých orgánů nebo institucí, nemám jiného východiska než obrátit se na Vás se žádostí o realizaci některého z oněch návrhů, které jsem uvedl výše, přičemž za nejreálnější a nejschůdnější považuji právě první alternativu.

Nechci se vzdávat přesvědčení o Vaší dobré vůli a ochotě k oboustranně přijatelnému řešení. Za daných okolností vzniká přímo paradoxní situace, kdy na jedné straně jsem pověřován posuzováním a oponenturou závažných celostátních výzkumných prací /v poslední době oponentura rozsáhlého výzkumu problémů racionalizace pracovního procesu, Čsl. výzk. ústav práce v Bratislavě, který mne současně žádá o externí spolupráci/, a na druhé straně je mi přímo znemožňováno, abych sám mohl někde výzkumně pracovat, což je v podstatě n slučitelné, a přece tomu tak je. Právě v tom smyslu končím tento dopis přesvědčením, že tu je možno přijmout oboustranně přijatelné řešení, a to tím spíše, že jsem celým svým dosavadním postupem i chováním projevil maximální ukázněnost jak po stránce pracovní, tak i po stránce politické.

S projevem úcty

Vážený soudruh
prof.PhDr.Emil Holas,DrSc.
filosofická fakulta UP

Jv/Sm

DĚKANÁT FILOSOFICKÉ FAKULTY
UNIVERSITY PALACKÉHO V OLOMOUCI
Došlo dne 11. června 1970
Č.j. 2498/70 Pril.

O l o m o u c

Č.j. 410/70/Ad

Věc

Odvolení z funkce vedoucího katedry

V Olomouci dne 4.6.1970

Na návrh děkana filosofické fakulty University Palackého v Olomouci

o d v o l á v á m V á s

podle § 48 odst.4 zákona č.19/66 Sb., o vysokých školách, z funkce vedoucího katedry psychologie filosofické fakulty University Palackého v Olomouci.

Toto opatření je odůvodněno závěry Vašeho hodnocení ve smyslu oddílu II. metodických pokynů ministerstva školství k realizaci zákona č.163/1969 Sb..

Rozhodnutí vstupuje v platnost dnem 30.června 1970 a současně tímto dnem zastavuji výplatu odměny za vedení katedry.

prof.MUDr.František Bazarák, CSc.
rektor University Palackého

Děkanát filosofické fakulty
University Palackého

O l o m o u c

Na vědomí.

original předán
obutě rektorovi
dne 10.6.1970

Vážený součrnh
prof. PhDr. Emil Holas, DrSc.
katedra psychologie fil. fakulty UP
Olomouc

Č. j. 1152/70/Ad

V Olomouci dne 9.6.1970

Věc
Vyjádření k dopisu ze dne 4.6.t.r.

Po projednání Vašeho dopisu ze dne 4.6.t.r., v užším vedení školy dne 5.6.t.r. jsem nucen Vám sdělit, že nemohu akceptovat ani jednu z Vámi navrhovaných alternativ. Nemám možnost Vás umístit ani jako vědeckého pracovníka na Universitě Palackého, ani Vám nemohu udělit placenou tvůrčí dovolenou už s ohledem na to, že toto právo mi zákon nedává.

Právně vstupuje tedy v platnost dohoda o rozvázání pracovního poměru, uzavřená mezi Universitou Palackého a Vámi dne 31.3.1970.

V případě, že by se Vám do stanoveného termínu nepodařilo získat nové zaměstnání mohu Vám:

- 1) změnit dohodu o rozvázání pracovního poměru s termínem ukončení pracovního poměru nejpozději do 30.zář 1970;
- 2) zrušit uzavřenou dohodu o rozvázání pracovního poměru a rozvázat pracovní poměr výpovědí podle § 46, odst.e) zákona č.153/1969 Sb., a to ke dni 1.7.1970 s tříměsíční výpovědní lhůtou.

V obou případech byste byl povinen si do stanoveného termínu ukončení pracovního poměru vyčerpat alikvotní část dovolené.

Žádám Vás, abyste nejpozději do 16.června t.r. písemně sdělil Vaše stanovisko.

prof. MUDr. František Šažarek, CSc.
rektor University Palackého

Prof. Dr. E. Holas, DrSc,
kat. psychologie FF PU.

V Olomouci, dne 16. 6. 1970.

Rektorát University Palackého
v Olomouci

Podáno 17. VI. 1970

Číslo 1888 přílohy

Prior 760/70 Vážení soudruhu rektore.

Vážení soudruh

Prof. Dr. Frant. Gazárek, CSc,
rektor UP,

O l o m o u c

18. VI. 70
[Signature]

K Vašemu dopisu čj. 1852/70/Ad ze dne 9.6. 1970 sděluji:

Dne 12. 6. 1970 mně zast. ředitel Výzk. ústavu dětské psychologie v Bratislavě dr. Adamovič písemně sdělil, že nemůže vyhovět mé žádosti o přijetí na místo věd. pracovníka na tomto ústavu, protože min. školství SSR s tím nesouhlasí. Tím pro mne vzniká situace, že nemám žádnou reálnou naději nastoupit nějaké místo odpovídající mé kvalifikaci, na němž bych mohl pracovat dále ve svém oboru, jak to bylo vyjádřeno v závěru naší vzájemné dohody o rozvázání pracovního poměru ke dni 30. 6. 1970.

Ve svém dopise mně pro tento případ navrhuje dvě alternativy, a to buď změnu dosavadní dohody /její prodloužení/ s termínem ukončení pracovního poměru ke dni 30. 9. 1970, anebo zrušení dosavadní dohody a rozvázání pracovního poměru výpovědí s tříměsíční lhůtou.

Když jsem zvážil všechny okolnosti a obsah jednání s Vámi a užším vedením UP dne 9. 6. 1970, došel jsem k závěru přijmout Vámi navrhovanou první alternativu o prodloužení dosavadní dohody s termínem ukončení pracovního poměru ke dni 30. 9. 1970.

E. Holas.

dr. Adamovičovi

první alternativou

2679/70

7. července 1970

Vážený soudruh

prof. PhDr. Emil Holas, DrSc.
katedra psychologie

v Olomouci

Řektorát Univerzity Palackého v Olomouci	
Podáno	10. VII. 1970
Číslo	4012 přílohy
Prior	

Vážený soudruhu profesore,

vzhledem k Vašemu převedení do neučiteřské kategorie pracovníků FF k 1. červenci 1970, sděleného Vám přípisem rektora ze dne 22. června 1970, ukládám Vám, abyste v době od 1. července do 30. září 1970 pokračoval ve zpracovávání experimentálních materiálů za poslední léta z oblasti psychologie myšlení.

Prof. Dr. Dimitr Krandžalov
katedra filosofické fakulty UP

Rektorát UP
z d e

Na vědomí

12/4.70

Kauwara

Pracovní hodnocení prof.dr.Emila H o l a s e , DrSc.

nar. 19.5.1917

člen katedry psychologie FF UP v Olomouci.

Prof.dr.E.Holas působí na Filosofické fakultě UP v Olomouci od 1.září 1952. Předtím byl středoškolským profesorem na gymnáziu v Praze a v Ostravě, vedoucím prvního dělnického kursu v Horečkách u Frenštátu p.R. a profesorem pedagogického gymnasia v Ostravě.

Na Filosofické fakultě působil jako odborný asistent, na katedře psychologie a pedagogiky, v r. 1956 byl jmenován docentem, od r. 1959 je kandidátem psychologických věd. V r. 1959 byla zřízena samostatná katedra psychologie, jejímž vedoucím byl jmenován. V r. 1965 byl jmenován mimořádným profesorem, v r. 1969 dosáhl vědecké hodnosti doktor psychologických věd. Od r. 1963 je vedoucím Kabinetu pro pedagogickou psychologii.

Na Filosofické fakultě zastával prof.Holas řadu významných funkcí. V r. 1955-56 byl proděkanem pro pedagogickou činnost, v r. 1958-61 byl děkanem fakulty. Od r. 1958 byl nepřetržitě členem vědecké rady fakulty. Zastával řadu stranických funkcí, v letech 1953-61 a 1963-68 byl členem ZV KSČ fakultní organizace a v letech 1953-56 byl jejím předsedou.

Z četných mimofakultních funkcí uvádíme alespoň členství v Komisi pro psychologii při ČSAV, členství v ÚV Čsl. psychologické společnosti a její předsednictví 1963-65, členství ve vědeckém kolégiu pro pedagogiku a psychologii při ČSAV. Byl a je členem několika redakčních rad, členem obhajovací komise pro udělování vědeckých hodností v Praze a v Brně-Olomouci. Je členem mezinárodních psychologických organizací, zejména francouzské L'association des psychologues de la langue française.

Prof.dr.Holas přednášel řadu psychologických disciplín, postupem doby se specialisoval zejména na obecnou psychologii. Jeho přednášky a semináře mají vysokou úroveň, studenti si ho neobyčejně váží, jak pro přátelský a lidský vztah, tak pro zásadovost, nekompromisnost, ideovou vyspělost a vysokou náročnost.

Vypracoval pro pomoc posluchačům několik orientačních skript. Jeho přednášky a semináře jsou metodicky propracované a odborně postavené na stálém sledování světové literatury v oblasti obecné psychologie. Po organizační stránce se prof.dr.Holas zasloužil o vybudování samostatné katedry psychologie a o zřízení Kabinetu pedagogické psychologie jako mezikatedrového výzkumného pracoviště s posláním aplikovat výsledky psychologie v pedagogické praxi.

Ke svým spolupracovníkům vyniká přátelským vztahem, byl vždy rádcem nejen po stránce odborné. Řídil práci katedry psychologie k jednotnému vědeckému úkolu a výsledkem byla řada prací členů katedry z oblasti psychologie myšlení. I při růstu katedry orientoval členy katedry na vědeckou práci.

Prof. Holas má zásluhu o zřízení odborného studia psychologie, které má dnes všech pět ročníků a jehož posluchači se uplatňují především v Severomoravském kraji. V širší organizační práci působil prof. Holas jako recenzent řady prací doktorských, kandidátských a rigorosních, jako vedoucí aspirantů a pod. Jeho popularizační činnost v oblasti psychologie je značně rozsáhlá (přednášky, články, rozhlas atd.).

Ve vlastní publikační činnosti má k dnešnímu dni prof. Holas více než 60 prací experimentálních i teoretických. Knižně vyšly: Schematický nárys VNC člověka (1954), O kultuře myslenia (1963), v tisku jsou Myšlení (ruk. 250 stran, Bratislava), Osvojování obecných poznatků a jejich aplikace (ruk. 550 str. ČSAV Praha), Chování, subjekt, psychika (250 str. ČSAV Praha). Ostatní publikace vycházely v různých odborných časopisech i v zahraničí, zejména je to série článků v Acta UP, Peč-Psych., I-IV Sborník prací o zobecňování.

Prof. dr. Holas patří k předním kpsychologům v naší republice. Jak svou pedagogickou, tak i organizační a vlastní vědeckou činností značně přispěl k pokroku v naší psychologii. Na olomoucké universitě vybudoval centrum psychologického vzdělávání i středisko psychologické vědecké práce. Lze předpokládat, že jeho další vědecká činnost bude dalším velkým přínosem pro psychologii.

Za období od dubna do konce září 1970 plnil prof. Holas všechny své pedagogické úkoly. Do konce června vedl katedru psychologie. Od 1. července t.r. byl přeřazen na místo samostatného odborného pracovníka-specialisty. V této funkci pokračoval ve své vědecké práci. Přepřacoval rukopis o Myšlení, který má být vydán v Bratislavě a je zpracováním výsledků státního plánu výzkumu myšlení a započal práce na učebním textu obecné psychologie - ke konci září má již zpracováno přes 100 stran rukopisu. Těmto úkolům věnoval všechny svůj čas.

Toto pracovní hodnocení bylo projednáno na zasedání katedry psychologie dne 25. září 1970.

V Olomouci 25.9.1970

PhDr. Emil Pejchovský
vedoucí katedry psychologie

Emil Pejchovský

Prof. PhDr. Dimitr Krandažalov,
děkan FF UP

Dimitr Krandažalov

NÁRODNÍ VÝBOR MĚSTA OSTRAVY
odbor sociálního zabezpečení.

R

Soc. 559/1970.

Za
Pro odpovědi a vešle vždy značka!

Ostrava 7.10.1970.

Palackého universita
rektorát

Křížkovského 10,
O l o m o u c .

Rektorát Univerzity Palackého v Olomouci	
Podáno	- 3. X. 1970
Číslo	9528 přílohy
Prior	

Thomášek odeslat!

gy

Věc: žádost o zaslání pracovního posudku.

Vzhledem k tomu, že Váš zaměstnanec, Prof. Dr. Emil Holas, DrSc, bytem Olomouc, Mozartova 10, se u nás uchází o místo vedoucího stálé manželské poradny, žádáme Vás o zaslání pracovního posudku.

Protože přihlášky do konkursu na uvedené místo budou uzavřeny 31. října 1970, prosíme Vás o urychlené zaslání požadovaného materiálu.

Vedoucí odboru soc. zabezpečení:

JUDr. Ludvík Č e r m á k,

Čermák
Národní výbor města Ostravy
odbor sociálního zabezpečení

Národní výbor města Ostravy
odbor sociálního zabezpečení

O s t r a v a

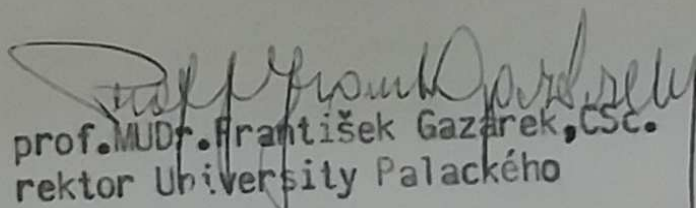
Č.j. 9528/70/Ad
Věc

V Olomouci dne 8.10.1970

prof. PhDr. Emil Holas, DrSc. - zaslání hodnocení

V příloze Vám zasílám požadované pracovní hodnocení
prof. PhDr. Emila Holase, DrSc., bytem v Olomouci, Mozartova 10.

Vřele doporučuji, aby přihláška prof. PhDr. Emila Holase,
DrSc. do Vámi vypsaneho konkursu byla kladně vyřizena.
Považuji funkci vedoucího stále manželské poradny za ideální
pracoviště pro výše jmenovaného a věřím, že splnuje všechny
předpoklady, které jsou na tuto funkci požadovány.

prof. MUDr. František Gazárek, CSC.
rektor University Palackého

Příloha

Adm 8/10

Hodnocení prof. dr. Emila HOLASE DrSc.

Prof. dr. Emil Holas, narozený 19.5.1917, bytem Olomouc, Mozartova ul.č.10, byl vedoucím katedry psychologie filosofické fakulty University Palackého v Olomouci.

Prof. Holas byl hodnocen jako člen OV KSČ a vedoucí ideologické komise OV KSČ na plenárním zasedání OV KSČ dne 14.11.1969 a vyloučen z řad KSČ. Ve zprávě o výsledku stranického šetření se mj. říká, že "se svými názory se přihlásil k pravicově oportunistickým silám a přímo napomáhal k posilování jejich pozic přímo v OC KSČ a na UP" (Informátor OV KSČ, 1969, č.9, str. 12-15). V závěru usnesení OV KSČ se ukládá komunistům z vedení UP "zvážit jeho další zařazení ve výchovném působení mezi mládeží".

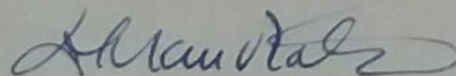
Prof. Holas pochází z dělnické rodiny. Za války byl v koncentračním táboře a od 14.5.1945 byl členem KSČ. Do roku 1968 se projevoval jako přesvědčený komunista a marxista ve stranických i státních funkcích, ve výuce i ve vědecké práci. Vybudoval katedru psychologie na filosofické fakultě a vytvořil z ní významné pedagogické a vědecké centrum. Je pracovitý a má vědeckou autoritu. V československé psychologii je znám jako jeden z těch, kteří se orientovali na výsledky sovětské psychologie. Přes jeho nesprávný postoj a vývoj v letech 1968 a 1969 může být velmi platný ve vědecké práci. Vedení filosofické fakulty počítalo s jeho působením na katedře ve funkci vedoucího vědeckého týmu a konzultanta mladších vědeckých a učitelských sil. Jeho pedagogická práce a funkce vedoucího katedry měla v tomto případě odpadnout.

Vedení university toto řešení zamítlo, a proto byl nutný přechod prof. Holase na jiné pracoviště mimo universitu.

Nedoporučujeme, aby prof. Holas byl členem komise pro obhajoby kandidátských disertačních prací.

V Olomouci 11. ledna 1971

Doc.ak.arch.František NOVÁK,
předseda ZO KSČ FF-UP

Prof.dr. Dimitr KRANDŽALOV,
děkan

Prof. dr. Emil Holas
Katedra psychologie
Filosofická fakulta University Palackého
Olomouc